

ÖZDEBİR
YAYINLARI

10. Sınıf

**Brans
Deneme
Sınavı**

**Türk Dili
ve
Edebiyatı**

15 Deneme
300 Soru

Optik Mobil Uygulama ile

**10 Adet
Sarmal Deneme**

**5 Adet
Genel Deneme**

**Öğretim
Programlarına
Uygun**

**Kazanımlara
%100 Uyumlu**

10. SINIF - TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI 15 DENEME SINAVI

- KAZANIM TABLOSU -

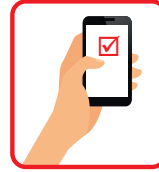
KONULAR	1. Deneme	2. Deneme	3. Deneme	4. Deneme	5. Deneme	6. Deneme	7. Deneme	8. Deneme	9. Deneme	10. Deneme	11. Deneme	12. Deneme	13. Deneme	14. Deneme	15. Deneme
Sözcük Anlam	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cümle Anlam	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Parçada Anlam	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Türk Edebiyatının Tarihi Dönemleri	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Türkçenin Tarihi Gelişimi	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Yazıl Kuralları	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Noktalama İşaretleri	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hikâye		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Fillimsiler		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Şiir			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
İsim Tamlamaları				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Destan - Efsane					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sıfat Tamlaması					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Roman						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Tiyatro							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cümle Çeşitleri (Anlamına Göre)							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Anı Türü								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cümle Çeşitleri (Yapısına Göre)								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Haber Yazıları									✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gezi Yazısı										✓	✓	✓	✓	✓	✓

Google Play'den
"Mobil Okuma"
uygulamasını yükle

Optik Formun
Resmini Çek

Sınav Sonuçlarını
Raporla

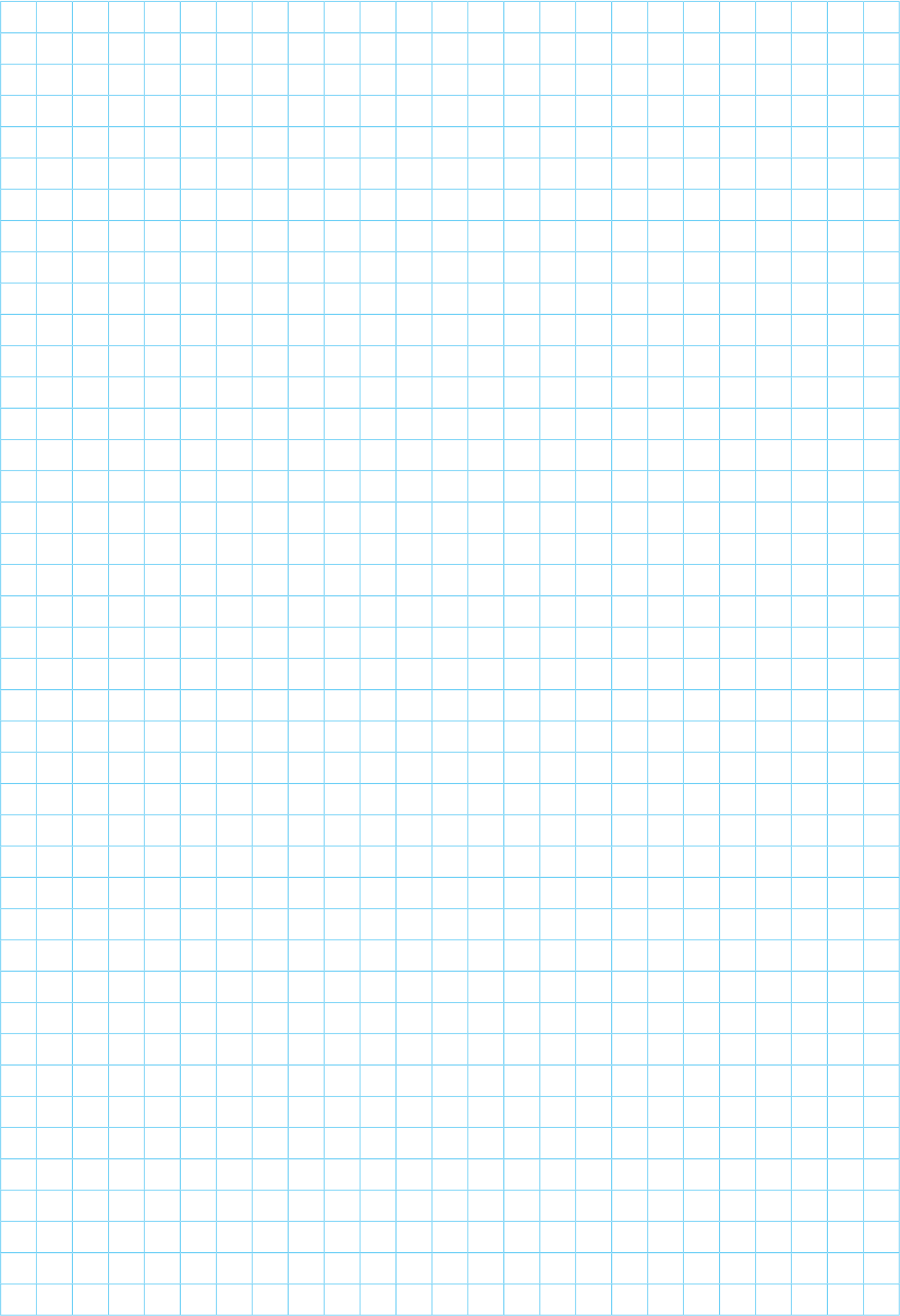
ÖZDEBİR
YAYINLARI

ARCS Matbaacılık
0 312 384 24 01
www.arcs.com.tr

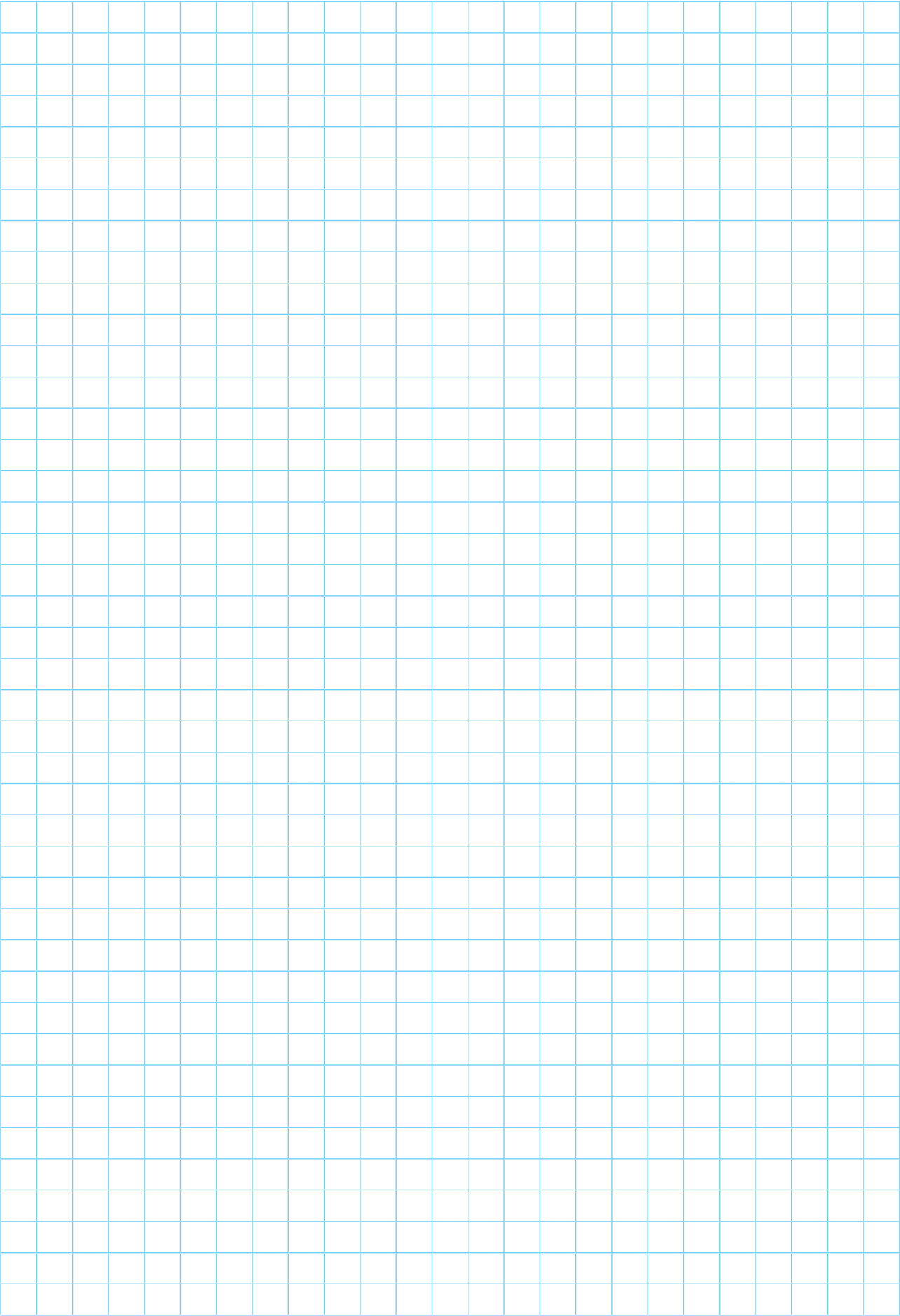
© Tüm hakları ÖZDEBİR'e aittir.

Sorular veya çözümleri dijital ya da basılı olarak hiçbir şekilde çoğaltılamaz,
yayınlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz.

NOT

NOT

CEVAP ANAHTARI

Soru No Deneme	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Deneme - 1	E	B	C	D	C	D	A	E	C	A	B	C	A	B	E	C	A	D	B	C
Deneme - 2	E	E	B	A	D	C	E	D	D	B	C	B	D	E	C	B	C	E	B	B
Deneme - 3	B	C	A	B	D	E	C	D	C	B	D	C	B	C	A	D	E	C	D	A
Deneme - 4	B	B	E	C	D	D	A	A	C	E	C	E	C	A	B	D	D	A	E	A
Deneme - 5	C	C	E	C	C	D	D	E	B	B	A	B	B	D	E	C	A	A	D	C
Deneme - 6	B	C	C	E	B	A	D	B	A	E	D	B	B	B	E	E	A	C	C	E
Deneme - 7	A	E	C	C	C	B	B	A	D	E	A	C	D	C	B	E	B	D	B	D
Deneme - 8	B	E	D	C	A	E	D	A	B	E	C	B	D	C	A	B	D	E	A	C
Deneme - 9	C	B	B	E	A	C	A	C	C	D	E	D	E	B	B	D	E	D	C	E
Deneme - 10	C	C	B	D	E	D	A	D	D	B	D	A	B	C	E	C	B	E	A	C
Deneme - 11	B	C	E	D	E	C	D	E	E	C	A	A	B	E	B	A	A	C	A	E
Deneme - 12	A	C	B	C	B	C	D	A	B	C	E	A	D	A	E	D	A	C	B	E
Deneme - 13	E	C	A	C	C	E	C	E	B	C	E	E	C	C	B	C	D	D	B	C
Deneme - 14	C	B	E	B	E	A	C	B	E	D	C	B	A	D	D	B	A	B	C	C
Deneme - 15	E	D	E	B	B	D	C	E	C	A	C	B	D	A	D	C	D	E	B	C

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, aşağıda ayrılan optik alana işaretleyiniz.

ÖĞRENCİ NUMARASI										CEVAPLAR																			
1	A	B	C	D	E	6	A	B	C	D	E	11	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E						
2	A	B	C	D	E	7	A	B	C	D	E	12	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E						
3	A	B	C	D	E	8	A	B	C	D	E	13	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E						
4	A	B	C	D	E	9	A	B	C	D	E	14	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E						
5	A	B	C	D	E	10	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E						

1. Serin bir bahar sabahı sahilde dolaşıyorum (geziniyorum). Bir müzik geliyor kulağıma. Şarkının sözlerini çıkaramıyorum (hatırlamıyorum) ama ezgisi II. sarıyor (kuşatıyor) benliğimi. Kapalı göz kapaklarımın III. altındaki göz bebeklerim mutlulukla ağır ağır IV. (yavaşça) kıpırdanıyor. İzinsizce odama süzülen V. (gizlice ilerleyen) sabah güneşinin arsız ışıkları bana merhaba diyor.
Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, araç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. “Sanat, elbette hayatın bir aynasıdır ancak bazı durumlarda sanatçı hayata biraz makyaj yapabilir.”
Bu cümlede, sanatçıyla ilgili olarak belirtilmek istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamı ele alırken eleştirel bir yaklaşım sergilediği
- B) Yaşamı olduğu gibi anlatmanın yanında bazen olaylara müdahale ettiği
- C) İnsanların duygu ve düşünce dünyasını etkilemeye çalıştığı
- D) Sanatseverlerin yaşamı tüm yönleriyle tanınmasına çalıştığı
- E) Değişik anlatım yollarına başvurarak özgün olmak istediği

3. Yirmi iki aralık bin dokuz yüz on dört Allahüekber'in doruklarında,
Soğuk ve açlığın koynundaydılar,
Üçüncü ordunun neferiydiler,
Özgürlüğün askerleriydiler.
Ölüm karşlarına dikilse de yürüdüler,
Yürüdüler vatanla baharlara,
Karlari yara yara,
Ne tipi ne kar durdurur sandılar,
Oysa aldandılar,
Beyaz örtünün içindeydi ölüm.
Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarihi bir gerçeklik ele alınmıştır.
- B) Estetik kaygısı taşıyan bir eserdir.
- C) Bilgi vermeyi amaçlamaktadır.
- D) Dönemin zihniyetini yansıtmaktadır.
- E) Dilin sanatsal işlevinden yararlanılmıştır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Destan Dönemi Edebiyatı” ile ilgili yanlış bir bilgi vardır?**

 - A) Tarihin ilk devirlerinden MS VIII. yüzyıla kadar olan dönemini kapsar.
 - B) Bu dönem edebiyat ürünlerinin çoğu din törenlerinden doğmuştur.
 - C) İslamiyet öncesi Türk şiirinde hece ölçüsünün daha çok yedili, sekizli, on ikili kalıpları kullanılmıştır.
 - D) Şiirlerde kullanılan dil öz Türkçedir. Kafiye ve redif önemsenmemiş, yarım kafiye kullanılmıştır.
 - E) Şiirlerde nazım birimi dördüktür. Şiirler düz uyak biçiminde söylenmiştir.

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'de denizler ciddi bir kirlenme tehdidi altında bulunuyor. (II) Gelişen sanayi sektörü, çarpık yapılaşma, bilinçsiz avlanma denizlerde ekolojik dengenin bozulmasına neden oluyor. (III) Bu gidişe son vermek için toplumu bilinçlendirme ve eğitim, alınacak önlemlerin en başında geliyor. (IV) Birçok dernek, lise çağındaki öğrencileri doğal varlıkları koruma konusunda bilinçlendirmek için yeni projeleri hayata geçiriyor. (V) Bence bu projelerin ne kadar faydalı olacağını şimdilerde göremesek de gelecekte göreceğiz.

5. Bu parçada denizlerin kirlenmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kirlenmenin önüne nasıl geçileceğine
- B) Ekolojik dengenin bozulma nedenlerine
- C) Kurumlar tarafından yapılan projelerin içeriklerine
- D) Sanayi sektörünün kirlenmeye yol açtığına
- E) Gençlerin bilinçlendirilmesine çalışıldığına

6. Bu parçadaki cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede bir sorunun saptaması yapılmıştır.
- B) II. cümlede I. cümledeki sorunun nedenleri verilmiştir.
- C) III. cümlede öznel bir değerlendirme yapılmıştır.
- D) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
- E) V. cümlede bir tahminde bulunulmuştur.

7. Dünyanın en eski ve devamlı kavimlerinden biri olan Türkler, tarih boyunca çeşitli nedenlerle göç etmiş, değişik dil ve kültürlerle karşılaşmıştır. Gidilen ve yerleşilen her yer, karşılaşılan her dil ve kültür, Türk dilini ve edebiyatını da az çok etkilemiştir. Asya, Avrupa ve Afrika'ya yayılarak üç yazı dilinde edebî eserler veren Türk edebiyatının ilk dönemlerinde, Avrupa milletleri ve edebiyatları henüz oluşmamıştı. Eski Yunan ve Latin edebiyatları da Hunlar zamanında görülmeye başlanmıştır.

Bu parçada Türk edebiyatının sınıflandırılması ile ilgili hangi ölçüt üzerinde durulmuştur?

- A) Coğrafi değişiklik
- B) Din değişikliği
- C) Dil anlayışındaki değişiklik
- D) Sanat anlayışındaki değişiklik
- E) Kültürel farklılık

8. (I) 11. yüzyıldan başlayarak 19. yüzyılın ortalarına kadar devam eden bu dönem, Türk tarih ve edebiyatının önemli bir devresidir. (II) Bu dönemde çok eser verilmiş, zengin bir edebiyat yaratılmış, İslamlığın kabul edilmesiyle Türk toplum hayatında köklü değişimler olmuştur. (III) Türkler atlı-göçebe hayat tarzından yerleşik yaşama geçmişler, kuvvetli ve sürekli olan devletler kurmuşlardır. (IV) İslam kültür ve medeniyetinin biçimlendirdiği toplum yapısı, Türk edebiyatını da etkileyerek Arap ve Fars (İran) edebiyatlarının örnek alındığı yeni bir edebî dönem başlamıştır. (V) Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Kutadgu Bilig adlı eserle İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı Dönemi de başlamış olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde İslami Dönem Türk edebiyatı hakkında yanlış bir bilgi vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Türkçenin ilk devresi olup başlangıcından 12-13. yüzyıla kadar olan dönemi içine alır. Bu dönemde Türk dilinin ilk yazılı kaynakları olması bakımından 8. yüzyılda bulunan Orhun Kitabeleri'nin önemli bir yeri vardır. Kitabelerdeki işlenmiş dil, Türk yazı dilinin çok daha eskilere dayandığını gösteren özelliklere sahiptir. Bundan hareketle bu dönemin, miladın ilk asırlarında başladığı ve varlığını 12-13. asırlara kadar devam ettirdiği söylenebilir. Bu devirde Türkler arasında tek yazı dili kullanılmıştır.

Bu parçada Türkçenin hangi dönemi hakkında bilgi verilmektedir?

- A) Batı Türkçesi B) Orta Türkçe
C) Eski Türkçe D) Kuzey Türkçesi
E) Doğu Türkçesi

10. Türkçenin bu devresi Eski Türkçeden sonra meydana gelen iki yazı dilinden biri olup Hazar'ın güneyinden batıya doğru yayılan Türklerin kullanmış olduğu dildir. Bu dil, varlığını 13. asırdan günümüze kadar devam ettirmiş ve hâlen de devam ettirmektedir. Oğuz şivesine dayanması nedeniyle "Oğuzca" olarak da isimlendirilmektedir. Türkçenin en büyük ve verimli yazı dilidir.

Bu parçada Türkçenin hangi dönemi hakkında bilgi verilmektedir?

- A) Batı Türkçesi B) Orta Türkçe
C) Eski Anadolu Türkçesi D) Kuzey Türkçesi
E) Doğu Türkçesi

11. Türkçenin tarihi gelişimi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türklerin VIII. yüzyıldan XIII. yüzyıla kadar kullandıkları tek yazı dili Eski Türkçedir.
B) 15. yüzyıldan günümüze kadar varlığını devam ettiren Doğu Türkçesi Kıpçakça olarak adlandırılır.
C) Cumhuriyet'in ilanından sonra Latin alfabesi kabul edilmiştir.
D) Orta Türkçe döneminde Türkçe Kuzey-Doğu Türkçesi ve Batı Türkçesi adı ile ikiye ayrılmıştır.
E) İslamiyetin kabulü ile Türkçeye çok sayıda Arapça-Farsça sözcük girmiştir.

12. - - - - Batı Türkçesinin ilk devresini içine alan Anadolu Türkçesidir. Türkçenin 13-15. yüzyıllar arasındaki dönemini kapsamaktadır. Bir geçiş dönemi olması nedeniyle bu dönem Eski Türkçeden izler taşır. Bu dönemde yazılan eserlerde Arapça ve Farsça kelimeler pek yaygın değildir. Bu dönemin dil özelliklerini en iyi yansıtan eserler arasında Yunus Emre'nin Divan'ı, Hoca Dehhanî'nin kaside ve gazelleri ile Âşık Paşa'nın "Garîpname"si sayılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Harezm Türkçesi B) Azeri Türkçesi
C) Eski Anadolu Türkçesi D) Osmanlı Türkçesi
E) Türkiye Türkçesi

13. İnsanların hatıralarını yazmalarının belli bir dönemi var mıdır () Kimilerine göre genellikle yaşlılık dönemidir bu () Çünkü yaşlanınca insanlar gözlerini genellikle geleceğe değil de geçmişe çevirir. Ünlü bir yazarın () "Gençler umutlarla, yaşlılar anılarla yaşar." sözü de bu görüşü desteklemektedir ()

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (.) (.) (.) B) (?) (...) (.) (.)
C) (.) (.) (.) (.) D) (?) (.) (.) (...)
E) (?) (...) (;) (.)

14. Ünlü bir şaire () "Yüz bin okur tarafından bir kez mi okunmak istersiniz () yoksa bir okur tarafından yüz bin kez mi ()" diye sorarlar. Şair bu soruya şöyle cevap verir () "Yüz bin okur tarafından yüz bin kez okunmak isterim ()"

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (?) (.) (.) (.) B) (.) (.) (?) (.) (.)
C) (;) () (?) (.) (.) D) (.) (?) (.) (.) (...)
E) (.) (.) (?) (;) (.)

15. Ertesi sabah Yalıköy İskeleyi'nden Ahmet
I
Kaptan'ın teknesine biniyor, demirimizi alıp yelken
II
açıyoruz. Tatlı tatlı esen meltem, Akdeniz'in
III IV
kokusunu yayıyor etrafa...
V

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I. Bir atasözümüz: "Çok söz yalansız olmaz." der.
II. Annem: "Düzenli çalışırsan başarılı olursun." derdi.
III. "Yazım Kuralları" bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.
III. Yapıtlarında sıkça tasvir "betimleme" yapmaya özen gösterir.
IV. Mehmet Akif, "İstiklal Marşı"nı aruz ölçüsü ile yazmıştır.

Tırnak işareti (" ") numaralanmış cümlelerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Belediye görevlileri herkesi Kılıçaslan Meydanı'na çağırdı.
B) Bu yaz Erzincan ovası geçen yıllara oranla daha çok yağış aldı.
C) Çöplerimiz düzenli toplanmayınca İlçe Belediyesine dilekçe yazın, dediler.
D) Adapazarı yönünden gelen kamyonların yükleri ne kum ne kütük nede çimento torbalarıdır.
E) Sınav sisitemindeki değişiklikleri içeren yeni kanun Resmi gazetede yayımlandı.

18. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Uzak Doğu'dan şehrimizi ziyarete gelen heyeti Vali dün kabul etti.
B) Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...
C) 2018 yılında Türk Dil Kurumunun kuruluşunun 86. yılını kutladık.
D) Bir zamanlar -Bu zamanlar çok da uzak değildir- Türk saltanatının sınırları çok genişti.
E) Ülkemizde okullar genellikle eylülün ikinci haftasında öğretime başlar.

19. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Atatürk "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!" diyor.
B) Tören 18.00'da devlet daireleri kapandıktan bir saat sonra başlayacaktır.
C) Efendiler, bilirsiniz ki hayat demek, mücadele, çalışma demektir.
D) Ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm nendense.
E) Öyle zekiler vardır, konuştular mı ağızlarından bal akıyor sanırsın.

20. (I) İyi hissetmek; memnuniyetle karşılanan, kolay, somut ve motive edici bir duygudur. (II) Eğer hayat, çikolata yemek gibi küçük zevklerin yanısıra büyük tutkular da koyarsa iyi hissetmenin amacı anlaşılır. (III) İyi bir hayat sürmenin iyi hissetmekten bağımsız bir şey olduğunu ileri sürmek mantığa aykırı bir durumdur. (IV) Diderot, hazırladığı ansiklopedide, "Mutluluk hayattan tat almayla renklendirildiği takdirde en yüksek noktaya ulaşır." demiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, aşağıda ayrılan optik alana işaretleyiniz.

ÖĞRENCİ NUMARASI					CEVAPLAR																			
1	A	B	C	D	E	1	A	B	C	D	E	11	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	
2	A	B	C	D	E	2	A	B	C	D	E	12	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	
3	A	B	C	D	E	3	A	B	C	D	E	13	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	
4	A	B	C	D	E	4	A	B	C	D	E	14	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	
5	A	B	C	D	E	5	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	

1. Bir şair, şiirlerini içinden geldiği gibi yazmalı. Şiirini
I.
yazarken ince eleyip sık dokumalı, şiiri üzerinde
II.
itina göstererek çalışmalı. Şiirini yazıp bitirdikten
III.
sonra kulak tırmalayan sözcükleri atmalı şiirinden.
IV.
Bunları yaparken elbette okura mesaj iletmeli
V.
şiirleriyle.
**Bu parçadaki altı çizili söz gruplarından hangisi
mecaz anlamda kullanılmamıştır?**
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. "Bilim, her dönemde hayatın her yerine, akışına, an-
lamına ve ritmine yön verir."
Bu cümlede bilimin hangi özelliği vurgulanmıştır?
A) Sürekli gelişme içinde olduğu
B) Dönemsel özellikler barındırdığı
C) Tarihi olaylara müdahale ettiği
D) Yaşamın görünmeyen taraflarını aydınlatığı
E) Hayatın her alanında etkili olduğu
3. * "Sanat, toplum içindir." görüşü benimsenmiştir.
* Fransız edebiyatı örnek alınmıştır.
* Sanatçılar, romantizm akımının etkisinde kalmışlardır.
* Halk edebiyatı ve hece vezni savunulmuş fakat uy-
gulamaya geçirilememiştir.
**Bazı özellikleri verilen Türk edebiyatı dönemi aşağı-
dakilerden hangisidir?**
A) Servetifünun Dönemi B) Tanzimat Dönemi
C) Fecriatı Dönemi D) Cumhuriyet Dönemi
E) Millî Edebiyat Dönemi

4. **I. Metin**
Üstte mavi gök, alta yağız yer kıldıkta, ikisi arasında
insanoğlu kılınmış. İnsanoğlunun üzerinde ecdadım Bu-
min Kağan, İstemi Kağan oturmuş. Oturarak Türk mil-
letinin ilini, töresini tutuvermiş, düzenleyivermiş. Dört
taraf hep düşman imiş. Ordu sevk ederek dört tarafta-
ki hep almış, hep tabi kılmış. (Orhun Kitabeleri)
II. Metin
Taş gönülde ne biter, dilinde ağu tüter
Nice yumşak söylese sözü savaşa benzer
Aşk erinin yüzü yumşanır muma döner
Taş gönüller kararmış şol yavuz kışa benzer
(Yunus Emre)
III. Metin
Yine zevrak-ı derunum kırılıp kenare düştü
Dayanır mı şişedir bu reh-i seng -sâre düştü
Erişip bahara bülbül yenilendi sohbet-i gül
Yine nevbet-i tahamül dil-i bi karâre düştü
(Şeyh Galip)
**Numaralanmış metinler sırasıyla Türkçenin han-
gi dönemine aittir?**
A) Eski Türkçe - Eski Anadolu Türkçesi - Osmanlı
Türkçesi
B) Eski Türkçe - Eski Anadolu Türkçesi - Türkiye
Türkçesi
C) Eski Anadolu Türkçesi - Osmanlı Türkçesi - Türki-
ye Türkçesi
D) Eski Türkçe - Osmanlı Türkçesi - Türkiye Türkçesi
E) Eski Anadolu Türkçesi - Osmanlı Türkçesi - Batı
Türkçesi
5. Edebiyat müzik eşliğinde dile getirilmiştir. Biçim ve içe-
rik millî özellikler taşır. Dil, dış etkilerden uzaktır. Türk
topluluklarının, göçebe boyların doğa, günlük yaşam,
dini inanç, töreler ve önemli olaylar karşısındaki sosyal
ve estetik özelliklerini yansıtır. Daha çok aşk, doğa, yi-
ğitlik konuları işlenmiştir. Ürünler genellikle anonimdir.
**Bu parçada sözü edilen Türk edebiyatı dönemi
aşağıdakilerden hangisidir?**
A) Dini Dönem B) Modern Dönem
C) Yazılı Dönem D) Sözlü Dönem
E) Batı Etkisindeki Dönem

6 ve 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sinema, senaryo yazımında edebî eserlerden yararlanır. Edebî eserleri bazen olduğu gibi bazen de uyarlayarak seyirciyle buluşturur. Tarihçiler, bazı tarihî olayları aydınlatırken o dönemde yazılmış günlük, anı ve mektup türündeki eserleri inceler. Bu eserlerde anlatılan olaylar tarihin o dönemine ışık tutar. Bütün bilim dallarının iyi bir anlatım yoluyla kendi varlığını göstermesi ya da yayılması gerekir. Bu amaçla bütün bilim ve sanat dalları edebiyatın anlatım yollarından yararlanır.

6. Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat, sinema sanatının en çok yararlandığı sanattır.
- B) Tarih bilimi edebiyatın bazı türlerini kaynak olarak kullanmaktadır.
- C) Edebiyat ile birçok bilim ve sanat dalı arasında etkileşim vardır.
- D) Bütün bilim dalları edebiyatın anlatım yollarını kullanmak zorundadır.
- E) Tarihteki olayların aydınlatılmasında edebî türlerin payı vardır.

7. Bu parçadaki altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yeri ışıkla aydınlatmak
- B) Kılavuzluk etmek
- C) Aydınlatıcı düşünceler söylemek
- D) Tutacağı yolu göstermek
- E) Bir konu üzerine bilgi vermek

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Çocuklukda kazanılan davranışlar değişmez.
- B) Asım odaya baktı mıki olanları görebilsin?
- C) Sepette ki meyveler yavaş yavaş çürüyor.
- D) 17 Haziran Cuma günü tatile çıkacağız.
- E) Çocuklara yanlışlarını göstermek önemlidir.

9. Deli Dumrul kırk yiğit ile yiyip içip otururken ansızın Azrail çıkageldi. Azrail'i ne çavuş gördü ne kapıcı. Deli Dumrul'un görür gözü görmez oldu, tutar elleri tutmaz oldu. Dünya âlem Deli Dumrul'un gözüne karanlık oldu. Çağırıp Deli Dumrul söyler, görelim "han"ım ne söyler:

"Bre, ne heybetli ihtiyarsın!

Kapıcılar seni görmedi.

Çavuşlar seni duymadı.

Benim görür gözlerim görmez oldu,

Tutar benim ellerim tutmaz oldu.

Titredi benim canım, cûşa geldi.

Altın kadehim elimden yere düştü.

Bu parçadan hareketle Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Olay anlatımları nesir biçiminde yapılır.
- B) Dini-didaktik özellikler taşır.
- C) Olaya dayalı metinlerdir.
- D) Halkın günlük yaşamı işlenir.
- E) Kahramanlar duygularını şiirle dile getirir.

10. Aşağıdaki dizelerden hangisi bir mesneviden alınmıştır?

- A) Açıldığın haber virür ağyâra gül gibi
Dâim bize nesîm-i sebûk-pâ gelür gider
- B) Yakûb'a bir gün dahi yâ ehl-i dîn
Geldi hem emr ile Cebrâîl- emîn
- C) Yanaram mumlayın başdan ayaga
Nedür bu yanmanın pâyânı yok mı
- D) Seyyid-i nev-i beşer deryâ-ı dürr-i istifâ
Kim sepüpdür mucizâtı âteş-i eşrâra su
- E) Aşk ehli olup da mihnet-i hicrâne
Ben sabr iderin diyen yalan söyler imiş

11. Mesnevi nazım biçimi ile ilgili olarak,

- I. Her beyit diğer beyitlerden bağımsız olarak kendi arasında kafiyelidir.
- II. Beyitlerin diğer beyitlerden bağımsız olması şairleri kafiye bulma ve sayısı önceden belli birkaç beyit ile düşüncelerini ifade etme sıkıntısından kurtarmıştır
- III. Çok uzun da yazılabilen mesneviler genellikle 33-99 beyit arasında yazılır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Alaca halı döşediler, oturdu. Tekfur der: "Yiğit nereden geliyorsun?" Kan Turalı yerinden kalkıverdi, sallana sallana yürüdü, ak alnını açtı, ak bileklerini sıvadı, dedi ki:

"Karşı yatan kara dağını aşmağa gelmişim
Akıntılı suyunu geçmeğe gelmişim
Dar eteğine geniş koltuğuna sığınmaya gelmişim
Tanrı buyruğu ile Peygamber kavli ile
Kızını almağa gelmişim"
dedi. Tekfur der: "Bu yiğidin sözü hızlı, eğer elinde hüneri var ise görelim." dedi.

Bu parçadan Dede Korkut hikâyeleriyle ilgili olarak,

- I. Kahramanlık ve savaş gibi konular işlenmiştir.
- II. Şiirle düzyazı iç çedir.
- III. Olaylar Anadolu'da geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Dinleyicilere bir soru sordu, "Bir yangın çıkmış () alevler içindeki binaya dalıyorsunuz () tam yıllarca biriktirdiğiniz paranızı kurtaracağınız sırada karşınızda bir kedi görüyorsunuz () Önce hangisini kurtarırsınız ()"

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (.) (.) (?) B) (.) (:.) (.) (.) C) (:.) (.) (:.) (?)
D) (.) (.) (.) (?) E) (.) (.) (:.) (?)

14. Hanım!

- En son cevabını isterim. Ya ben ya kediler?
– Kediler
– Kediler! Öyle mi? Demek ki otuz üç senelik bir refâkat-i yek-vücûdâne neticesi, kelime-i muammâ'yi izdivacın hâli, bu cevap oluyor. Zavallı Koca! Harem-nin mutasarrıfe olduğu eve celb ve cem ettiği otuz kedinin ta'cizât ve tasdiâtından artık bizâr olmuştu. Evin içinde sâhib-ül-beytten ziyade bir revîş-i âmirâne ile kuyruklarını kaldırıp, bu bedbaht kocaya bir nazar-i istihfâf ve istihkaar atfederek dolaşan bu kirli hayvanât, kanapelerini istilâ etmiş, koltuk sandalyalarında uyurlar, o senenin soğuk kışında, ısınmak için yaktığı ateşin karşısında düşünürler, sofralarında, odalarında sâmia-hırâş sesleriyle kavga ederlerdi. Günden güne etvâr-i küstâhânelerini artırarak tekessür eden kediler, bu adama, evinde bir câ-yi tevakkûf bırakmamağa başladılar.

Sami Paşazade Sezaî'nin "Kediler" adlı hikâyesinden alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar hâkim anlatıcının bakış açısıyla aktarılmıştır.
B) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Öyküleme ve betimlemeden yararlanılmıştır.
D) Görme duyusuna ilişkin ayrıntılar yansıtılmıştır.
E) Dilde sadeleşme düşüncesi esere yansıtılmıştır.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Tanzimat edebiyatında roman ve hikâyeler, gazete-lerde bölümler hâlinde yayımlanmıştır.
B) Türk edebiyatındaki Batılı anlamda ilk öykü örneği Ahmet Mithat Efendi'nin Letaif-i Rivayet adlı yapıtıdır.
C) Batılı anlamda ilk romantik öykü örnekleri Sami Paşazade Sezaî'nin Küçük Şeyler adlı yapıtıdır.
D) Modern öykücülüğe geçişte "Müsameretname, Küssadan Hisse" gibi eserler bir dönüm noktası sayılabilir.
E) Öykülerinde araya girip okuyucuyla diyalog kurması ve açıklama yapması Ahmet Mithat'ın üslup özelliğidir.

16. Badem bahçesinin yanı geniş bir bağ idi. Beyaz taşlardan yapılmış kısa bir duvarın ötesindeki harabe vadiye kadar iniyordu. Bağın ortasındaki yıkık kulübenin kapısız girişinden bir ihtiyar çıktı. Saçı sakalı bembeyazdı. Kamburunu düzeltmek istiyormuş gibi gerindi. Elleri, ayakları titriyordu. Gök kadar boş, gök kadar sakın duran denize baktı, baktı.

- Hayırdır inşallah, dedi. Duvarın dibindeki taş yığınlarına çöktü. Başını ellerinin arasına aldı. Sirtında yırtık bir çuval vardı. Çıplak ayakları topraktan yoğurulmuş gibiydi. Zayıf kolları kirli tunç rengindeydi. Yine başını kaldırdı. Gökle denizin birleştiği dumandan çizgiye dikkatle baktı. Ama görünürde bir şey yoktu.

Ömer Seyfettin'in Forsa adlı hikâyesinden alınan bu metin ile ilgili olarak,

- I. Anlatma esasına bağlı bir metindir.
- II. Durum hikâyesine örnektir.
- III. Gerçekçi bir üslupla yazılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Oğlan kızı görünce kendinden geçer. Kırklar kendisine dolu içirirler; bundan sonra saz çalarak aşkını ilân etmeye başlar. Babası sazi getirdi. Kerem durumunu anlatan bir türkü çaldı:

Keşiş bahçesinde bir güzel gördüm,
Aklım başımdan aldı ne çare?
Taramış zülfünü, dökmüş yüzüne,
Serimi sevdaya çaldı ne çare?

Sürurî Şah, bir divan toplar; Keşiş'i bu divana çağırıp elma veren Derviş'in sözlerini hatırlatır. Keşiş, sözünü durduğunu söyler.

Bu metinden hareketle halk hikâyeleri ile ilgili olarak,

- I. Nazım - nesir karışık bir anlatım vardır.
- II. Dini motiflere yer verilmiştir.
- III. Olağanüstü durum ve olaylara yer verilmemiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde Millî Edebiyat Dönemi hikâyeleriyle ilgili olarak bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Yazarlar, eserlerini genellikle realist bir tutumla yazmıştır.
B) Milliyetçilik ve Türkçülük düşüncesi eserlerde öne çıkmıştır.
C) Refik Halit Karay, Halide Edip Adivar gibi sanatçılar öyküler yazmıştır.
D) Sanatçılar, İstanbul dışına çıkmaya başlamış ve memleket edebiyatını geliştirmişlerdir.
E) Sanatçılar dönemin zihniyetini, sosyal, kültürel, özelliklerini eserlerine yansıtmamışlardır.

19. (I) Bir gün, hocası namazdayken, güvercin uçurmaya yeltenir ve kuşu elinden kaçıtır. (II) Damdan dama kovalayıp taşlarken attığı taşlardan biri Meryem'in oturduğu odanın camını kırıp gergefe değer. (III) Bunun üzerine kız dışarıya çıkar. (IV) Oğlan kızı görünce düşüp bayılır. (V) Bundan sonra, saz çalarak aşkını ilân etmeye başlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf-fiil kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

20. Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
I.

Ben aşkımla bahar getirdim sana.

II.

Tozlu yollarından geçtiğim uzak iklimden

III.

Şarkılar getirdim sana.

Şeffaf damlalarla titreyen ağır

IV.

Koncanın altında bükülmüş her sâk;

Seninçin dallardan süzülen ıtır,

V.

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Öğrencinin Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, aşağıda ayrılan optik alana işaretleyiniz.

ÖĞRENCİ NUMARASI		CEVAPLAR					
1	A B C D E	6	A B C D E	11	A B C D E	16	A B C D E
2	A B C D E	7	A B C D E	12	A B C D E	17	A B C D E
3	A B C D E	8	A B C D E	13	A B C D E	18	A B C D E
4	A B C D E	9	A B C D E	14	A B C D E	19	A B C D E
5	A B C D E	10	A B C D E	15	A B C D E	20	A B C D E

1. Arkadaşım küçük yaşta ailesini kaybetmiş. Sürekli bir hüznün ve şikayet halinde, yağmurun hep onun üstüne yağdığını düşünüyor.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer insanlardan farklı olduğu
- B) Şanssızlıkların ve acıların hep onu bulduğu
- C) İnsanların onu anlamadığı
- D) Şanssızlığının daha uzun süre devam edeceği
- E) İnsan yaşamının mevsimlere benzediği

2. "Sinema, insanı sınırlandırılmış ortamdan çekip alır ve ona bambaşka bir yaşam evreni oluşturur."

Bu cümlede sinema ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşanmışlıklardan yola çıkan eserlerle insana hayatı sevmeyi öğretir.
- B) İnsana hayatın gerçeklerinden uzaklaşması gerektiğini telkin eder.
- C) İnsanı gerçek hayatın kalıplarından kurtararak ona yeni bir dünya sunar.
- D) Hayatın kurallarının değiştirilemeyeceğini ve insanın bunlardan kaçamayacağını anlatır.
- E) Kurmaca dünyasıyla insana hayatın değerli olduğunu anımsatır.

3. Mandalina, ılıman iklimde yetişmekte olan turuncgiller familyasına ait bir meyve türüdür. Turuncu, sarı renklerde olan mandalina, etli ve sulu bir yapıya sahiptir. Zengin bir B ve C vitamini kaynağıdır. İnsan sağlığına birçok katkısı vardır: Kanı temizler. Kalp ve damar hastalıklarına karşı koruyucudur. Yüksek tansiyonu ve kolesterolü düşürmede etkili olur. Damar sertliği ve felçte faydalıdır. Sinirleri yatıştırıcı etkisi vardır. Grip olanlara iyi gelir. Bağışıklık sistemini korur.

Bu parçada mandalina ile ilgili olarak,

- I. Hangi coğrafi bölgede daha çok yetiştiğine
- II. Koruyucu özellik taşıdığı hastalıklara
- III. Yapısal ve biçimsel özelliklerine

ifadelerinden hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. (I) Osmanlılık, Osmanlı Devleti bünyesindeki Türk, Arap, Yunan, Ermeni gibi toplulukların din ve mezhebe bakılmaksızın eşit yurttaşlık haklarına sahip olmasını savunan siyasi görüştür. (II) "Osmanlılık düşüncesi geçmişteki gibi uygulandığında tekrar başarılı olabilir." düşüncesi bu akımın temelini oluşturur. (III) Tanzimat'ın ilanı ile Osmanlı Devleti'nin resmî görüşü olmuş ve 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaygınlaşan milliyetçilik akımına karşı direnemeyerek etkisini yitirmiştir. (IV) Tanzimat nesli olarak bilinen Namık Kemal, Ziya Paşa, Abdülhak Hamit gibi yazarlar Osmanlılık fikrini destekler. (V) Batıcılık ise Osmanlı Devleti'ni kurtarmak için Batı'nın bilim ve teknolojisini alarak ülkenin gelişmesini sağlamak için ortaya çıkmış akımdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede tanımlama yapılmıştır.
- B) II. cümlede tanık göstermeye yer verilmiştir.
- C) III. cümlede nesnel bir bilgi bulunmaktadır.
- D) IV. cümlede örneklerle yer verilmiştir.
- E) V. cümlede amaç- sonuç ilişkisi vardır.

5. Oğlan boğanın alnından yumruğunu giderdi, yolundan savuldu. Boğa ayak üstünde duramadı, düştü tepesinin üstüne yıkıldı. Oğlan bıçağına el attı, boğanın başını kesti. Oğuz beyleri gelip oğlanın başına toplandılar, aferin, dediler. Dedem Korkut gelsin, bu oğlana ad koysun, beraberine alıp babasına varsın, babasından oğlana beylik istesin, taht aliversin, dediler. Çağırdılar, Dedem Korkut gelir oldu. Oğlanı alıp babasına vardı. Dede Korkut oğlanın babasına söylemiş, görelim hanım ne söylemiş:

Hey Dirse Han beylik ver bu oğlana

Taht ver, erdemlidir

Boynu uzun büyük cins at ver bu oğlana

Biner olsun, hünerlidir

Ağıllardan on bin koyun ver bu oğlana

Etlik olsun, hünerlidir

Bu parçadan hareketle Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili olarak,

- I. Kahramanların konuşmaları manzum biçimdedir.
- II. Türklerin kültürlerini yansıtan metinlerdir.
- III. Dini motiflere sıkça yer verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Kerem bütün gün zevk u safâ etmekte olsun, aradan bir ay geçti. Yine başladı: "Acaba babam ne zaman gidüp benim sevdiğimi bana aliverecek? Bugün mü yarın mı?" deyüp nâr-ı aşk içre yanmağa başladı. "Ben derdimi saz ile söylerim" deyüp aldı sazı eline. Kerem:

Aşandı karlı dağın ardına

Can Aslı'm aklıma düştü ağlarım

Hey ağalar dayanmam derdine

Han Aslı'm aklıma düştü ağlarım

Dertli Kerem oydur, bu derdim bitmez

Bu parçadan hareketle halk hikâyeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın konuştuğu günlük dille söylenmiştir.
B) Nazım ve nesir beraber kullanılmıştır.
C) Genellikle aşk teması etrafında oluşturulmuştur.
D) Anlatmaya ve olaya dayanan bir türdür.
E) Masallarda olduğu gibi kalıplaşmış ifadeler vardır.

7. Gördü ki bir avcı dâm kurmuş
Damına gazaller yüz urmuş
Ol dama cefâ-yı çerh-i gaddar
Bir âhuyı eylemiş giriftar
Bir ahu esîr-i damı olmuş
Kan yaşı kara gözüne dolmuş
Ahvâline rahm kıldı Mecnûn
Bahdı ana tökdi eşk-i gülğün

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aruzun kısa kalıplarıyla yazılmıştır.
B) Uyak ve rediflere yer verilmiştir.
C) Halk şiiri geleneğiyle oluşturulmuştur.
D) Olaya bağlı bir metinden alınmıştır.
E) Mesnevi nazım türü ile yazılmıştır.

8. (I) Halk edebiyatımızın halk hikâyelerini bir tarafa bırakırsak Avrupa'daki anlamıyla hikâyeye türü edebiyatımıza Tanzimat Dönemi'nde girmiştir. (II) Çeviri ile başlayan bu süreç, taklitler ile devam ederek gelişmiş ve asıl kimliğini kazanarak günümüze kadar gelmiştir. (III) Tanzimat Dönemi'nde çeviri eserler için söz konusu olan dil ve ahlak sorunları yerli eserlerin de başlıca sorunları olmuştur. (IV) Türk edebiyatında öykü alanındaki ilk yerli ürünler, Emin Nihat Efendi'nin 1870'te basılan "Kıssadan Hisse" adlı öykü kitabıdır. (V) Tanzimat edebiyatı öykülerinde olaylar çoğunlukla günlük yaşamdan veya tarihten alınmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Tanzimat'la edebiyatımıza giren hikâyeye, Millî Edebiyat Dönemi'nde olgunluğa ulaşmıştır. (II) Bu dönemde yazılan hikâyelerin en belirgin özelliği hikâyelerde sade bir dil kullanılmasıdır. (III) Halide Edip, "Yeni Lisan" makalesinde millî edebiyatın millî dille oluşabileceğini savunmuştur ve hikâyelerinde sade bir dil kullanmıştır. (IV) Millî Edebiyat sanatçıları, hikâyelerde genellikle toplumsal temaları işlemişlerdir. (V) Osmanlılık, Türkçülük, Batıcılık akımları temaların belirlenmesinde ana etken olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V